

FOAIA POPORULUI ROMÂN

Apare în fiecare zi cu cele mai noi știri din țară și străinătate

ZIARUL ZILNIC :

ABONAMENTUL: „Foia Poporului Român“, „Foia Ilustrată“ și „Cucu“ pe un an 18 cor., pe jumăt. de an 10 cor., pe un sfert de an 6 cor. Pe o lună 2.40 C.

REDACTIA ȘI ADMINISTRATIA BUDAPESTA, VII., ILKA-UTCA NRUL 36. :: TELEFON: 47-82. MANUSCRISE NU SE INAPOIAZA

ZIARUL POPORAL :

ABONAMENTUL: „Foia Poporului Român“, „Foia Ilustrată“ și „Cucu“ pe un an 7 cor., pe jumăt. de an 3.50 cor. Pentru America pe un an 8 dolari.

Se pregătesc mari evenimente în Balcani

— Francezii prin Italia vor porni în Balcani. — Tratatice diplomatice în vederea ofensivei germano-bulgare —

Lugano, 23 Decembrie. — Ziarele din Roma publică o știre semioficioasă după care 30.000 francezi vor porni în curând spre Italia, și se vor imbarca la Brindisi pe vapoare de transport — de unde va pleca pe câmpul de luptă balcanic.

Rotterdam, 23 Dec. — Agenția Reuter publică o telegramă din Atena, după care decurg acolo tratative diplomatice cu guvernul grec pentru a se stabili modalitatea înaintării trupelor germane și bulgare pe teritoriul Macedoniei grecești

Vehemente atacuri în parlamentul român contra acțiunii lui Filipescu

București, 23 Dec.

În Senatul român, d. I. Athanasiu, senator guvernamental la discuția Mesagiului a făcut importante declarații:

Incepe prin a spune că binefacerile parlamentarismului se constată și prin faptul că altfel se discută aci, decât afară. Altfel este limbajul ce se ține aci, și altfel acela care se ține la Dacia.

Discuția la Mesagiu se face astăzi în condițiuni excepționale, și cu toate că la 1913, opoziția liberală a renunțat la discuțiune, azi opoziția conservatoare face discuție și aceasta denotă că viața parlamentară își urmează cursul său normal.

Dar se spune: Guvernul tace, majoritatea tace, în chestie de politică externă. Bine se face că nu se spune nimic în chestie de politică externă, pentru că dacă s'ar divulga tratativele diplomatice cari se urmează, ce încredere ar mai avea în noi statele străine. Într-o țară ca a noastră unde tronează atâta limbujie, a tăcea, nu divulga nimic, este o mare virtute. Dar dacă majoritatea înțelege să tacă, nu oprește opoziția să vorbească după cum pe noi, majoritatea, nu ne împără că opoziția vorbește, tot asemenea nici opoziția să nu se supere, că noi tăcem.

Opoziția reamintind evenimentele de acum 20 ani, a urmărit să arate că în tradiția partidului liberal ar fi practica anti-națională.

Dar să vedem care este tradiția partidului conservator. Voi căta un caz recent. D. Filipescu s'a dus la tași și în cuvântarea sa a spus că în Basarabia s'a concentrat o armată puternică rusă. Să vie Rușii, — a spus d. Filipescu, —

să ne salveze pe noi și să salveze pe frați! Să nu fie aceasta o reminiscență a tradiției vechilor hoeri cari se adresa sau când rușilor, când nemților, când turcilor.

S'a spus că până în Iulie, opoziția a dat concurs guvernului. Să vedem a fost efectiv acest sprijin și conform interesului țării? Dv. ați început o acțiune contra d-lui Marghiloman fiindcă era interesul d-lui Take Ionescu de a rupe partidul conservator în două.

L'ați numit pe d. Marghiloman trădător, impostor, vindut, iar acum stați pe aceeași bancă și nu-l atacați, pentru că scopul a fost ajuns, partidul conservator s'a rupt în două. După ce ați început atacurile contra guvernului și anume pe tema lăsării trecerii munițiilor pentru Turcia. Ați acuzat guvernul atunci de trădare națională. Aceasta se cheamă sprijin?

D. Filipescu: Dacă guvernul își asumă ceea ce spuneți, atunci voi lua cuvântul.

D. Athanasiu: Eu nu vorbesc în numele guvernului, ci în numele meu.

Dv. găsiți că singurul fapt că s'a reușit să se păstreze Regatul întreg și forța națională intactă, nu înseamnă nimic. Oare atât de mult ne-a întunecat mintea pasiunile încât să credem că tot una e de a sta întregi și tot una să fi fost zdrobiți, iar țara noastră să servească de compensațiuni față de puterile mari?

Țara nu poate primi o politică de aventuri și de aceea e fericită că, în cazul guvernului se găsește un bărbat cumpătat și cuminte ca d. Brătianu. (Aplauze).

DIN ROMÂNIA

Scopul vizitei diplomatului rus Sebeko

— Ajutorul ministrului de externe rus aduce regelui Ferdinand un autograf al țarului Rusiei —

Citim în »Dreptatea« (7/20 Dec.):

»Imediat ce a fost anunțată sosirea în România a fostului ministru rus la București, cercurile noastre politice și diplomatice au atribuit o însemnată importanță politică acestei vizite.

Astăzi suntem în măsură, în urma informațiilor ce am luat dintr'o sursă ce nu a fost nici odată desmintită, să arătăm în trăsături generale scopul vizitei d-lui Sebeko.

Pentru cercurile noastre politice nu mai e azi un secret că d. Sebeko are o înaltă misiune pe lângă regele Ferdinand și guvernul d-lui Brătianu.

Se afirmă astfel că diplomatul rus aduce o scrisoare autografă a țarului Nicolae către regele Ferdinand, prin care împăratul Rusiei face apel la regele României ca, în interesul cauzei aliaților și a viitoarelor relațiuni de bună prietenie între cele două țări, să intervină pentru a înlătura neînțelegerile ce sînt.

În acelaș timp, d. Sebeko aduce ultimele propuneri pe cari guvernul rus le face guvernului român, pentru determinarea acestuia de a hotărî intervenția în război a României alături de Ententa.

Rusia își dă seama că atitudinea de până acum a României îi poate cauza grave neajunsuri, în caz că austro-germanii isprăvesc cu aliații în Balcani și iau ofensiva proiectată în Basarabia.

În consecință, rușii aduc acum României maximum de oferte, în scopul de a o atrage în siera Ententei.

Asupra reușitei misiunii d-lui Sebeko, cercurile noastre politice păstrează un desăvârșit tăcism.

Politica guvernului român la discuția mesagiului

În Senatul român continuă discuția în jurul mesagiului.

Pe ziua de ieri a luat cuvîntul raportorul mesagiului, d. senator Alessiu.

D-sa spune că afară de câteva manifestări de dispreț ale d-lui Filipescu și ex-

presii violente ale d-lui dr. Toma Ionescu, putem să ne felicităm pentru discuția la Mesaj, care a fost o supapă de siguranță care a însemnat zilele din urmă.

S'au adus atâtea acuzațiuni, cari de cari mai neîntemeiate, că guvernul n'a profitat de momentele favorabile intrării noastre în război.

În ce privește momentele Lembergului și ale Marnei, dacă intervențiștii știau că războiul se va prelungi până azi, desigur că n'ar fi intrat nici ei atunci. Dar poate credeau că intrarea noastră va scurta războiul. Puteam noi opri ofensiva Germaniei, a cărei armată e de șapte milioane de oameni? La început germanii n'au avut decât 3 milioane, e fapt cert, acum sunt 7, și se zice că mai au și alte trupe de rezervă. Puteam noi să-i înfringem?

S'a zis că a mai fost un moment când cu mobilizarea Bulgariei. Trebuie să amintesc că în 1913 liberalii nu făceau opoziție și nu cereau guvern național, pe când opoziția de azi face opoziție cerând și guvern național. Trebuie făcută și o deosebire între 1913 și acum. Atunci era război numai în Balcani, aveam simpatia multor puteri mari și știam unde mergem. Acum mobilizarea Bulgariei nu e decât un episod al tragediei singeroase a războiului general și care nu trebuie să ne intereseze decât în legătură cu întregul război. Situația e critică. Nu e nici o putere mare care să stea deoparte și să poată spune, la un moment cuvântul de pace. Toate puterile sunt angajate și au declarat fiecare că merg până la zdrobirea completă a adversarului. În aceste condiții e foarte greu să-ți faci socotelile, ca să treci într-una din tabere și într-o luptă de desființare care mai poate ține 2-3 ani.

Trebuie să fim avari cu singele românesc de atâtea ori vărsat și să știm să-l jertfim atunci când vom merge la sigur. E drept că și acum s'a vărsat mult sînge românesc, dar cu atât mai mult trebuie să cruțăm singele celor de aci care poate rescumpăra, la timp, singele celorlalți.

Conștiința noastră națională s'a trezit numai de câți-va zeci de ani. Războiul ne-a găsit nepregătiți sufletește. Cauza că nu s'a putut face nimic pentru Ardeal este evoluția noastră întârziată și nici decum nu trebuie învinovățit guvernul pentru asta.

Acum, de sigur, nu e momentul de a intra în acțiune, aceasta e convingerea unanimă. Atunci, de ce atâtea atacuri la adresa guvernului? S'a zis că s'a nescotit drepturile parlamentului. Dar care parlament a indicat intrarea în acțiune a unei țări în războiul european?

Declarațiile în parlament, ar stînji acțiunea guvernului.

Nu s'a descurajat opinia publică după cum spuneti. Veți vedea când se va da semnalul, că entuziasmul va fi mai mare decât la 1913. Toți bărbații politici din alte țări apreciază seriozitatea politicii d-lui Brătianu.

Corupția n'a putut da roade aci la noi și deci forța noastră morală n'a scăzut cătuși de puțin. Forța supremă a tuturor beligeranților e solidaritatea națională, care face minuni. Această forță

morală noi n'o avem. Redați țării această forță. Dacă nu voiti, partidul liberal își va face datoria sprijinind cu cea mai deplină încredere guvernul, — încheie oratorul.

Constituirea societății de export

Ziarul »La Politique« din București dă următoarea știre:

Societatea Hildebrand, pentru exportul de cereale din România, a fost fondată cu un capital de 50 milioane.

Președinte al consiliului de administrație va fi d. Mihai Ferechide, iar vicepreședinte d. Emil Culoglu.

De remarcat că, printre membrii consiliului de administrație, d. Take Iones-

cu, care acum două luni de zile, denunța formațiunea acestei Societăți ca o manevră de corupțiune nemțească, a numit, într'unul di nele două locuri cei s'au pus la dispozițiune, pe d. Căpităneanu, celalt rămânând vacant până la un nou avis din partea d-sale.

Tranzitul mărfurilor românești prin Bulgaria

Chestia tranzitului mărfurilor românești depozitate la Salonic este în principiu rezolvată. Se vor trece dintr'o țară într'alta, în acelaș timp, un număr egal de vagoane. Actualmente se tratează asupra numărului de vagoane ce pot fi tranzitate.

MERSUL RĂZBOIULUI

In jurul hotărîrii Ententei de a renunța la acțiunea dela Dardanele

— Cum se consolează englezii de victoria turcilor la Gallipoli. — Ce face Ententa la Salonic. — Misiunea generalului francez Paul la Petersburg. — „Prea târziu, venim prea târziu ori și când ori și unde“ — spune un ministru englez. — Știri de pe frontul francez, italian și muntegrecan. —

Englezii și francezii au o artă specială de a transforma pentru dînșii fiecă înfrângere într'o biruință. Când acum 6 luni, englezii au debarcat pe cele două puncte ale peninsulei Gallipoli, la Anafarta și Anafarta ei au prezentat acest lucru ca cel mai mare succes. Azi când englezii sînt izgoniți de acolo — și această izgonire e prezentată ca un succes, ca un noroc pentru trupele anglo-franceze. Se folosește acum atît în presa cît și în parlamentul englez o frazeologie specială pentru a masca înfrîngerea dela Dardanele și a nu face o impresie rea asupra statelor neutrale. Bucuria englezilor constă în faptul că trupele lor s'au putut retrage fără a suferi prea mari pierderi. Așa o bucurie au mai avut-o puterile Ententei de multe ori în acest război.

Se mai mândresc englezii că n'au fost alungați de turci încă din celalt colț al peninsulei Gallipoli, din Sedil Bahr. Și Rușii se pot mândri, că dușmanul n'a intrat încă în Moscova și Petersburg, și francezii se pot mândri — că Germanii nu și-au stabilit încă tabăra în preajma Parisului. Dar astea toate sînt copilării. Lucrul serios și adevărat e că anglo-francezii au fost siliți să renunțe la acțiunea lor dela Dardanele. Un singur ziar englez »Times« are îndrăzneală s'o spuie deschis că expediția dela Gallipoli este una din cele mai monumentale greșeli săvârșite vre-o dată de Anglia.

Din Paris se anunță, că Joffre încă de mult a dispus retragerea trupelor franceze dela Dardanele — așa că acolo au rămas numai trupe engleze cari să se jertfească pentru a menține autoritatea engleză în Balcani — și săptămîna după săptămîna englezii au amînat deciziunea de a renunța la acțiunea de la

Dardanele. Azi însă au fost siliți s'o facă în urma viguroasei ofensive turcești.

La Constantinopol — alungarea englezilor din Gallipoli — este considerat ca un eveniment istoric de colosală importanță. Alungarea englezilor din celelalte sectoare ale Dardanelelor e o chestie de câteva zile. Toata Turcia sărbătorește marea victorie dela Dardanele.

Pe frontul greco-macedonean e încă liniște. Toata presa greacă afară de cea a lui Venizelos declară fortificarea Salonicului de către Ententa — ca o violare nemai pomenită a neutralității Greciei. În Grecia se crede că Englezii nici nu mai au de gând să evacueze Salonicul — ci să-l folosească ca bază pentru planurile lor în Balcani.

La Durazzo — reprezentanții Ententei vor ține un consiliu de război la care va lua parte și șeful albanez Essad Pașa, — pentru a stabili întrucît pot conta Ententa într'o colaborare militară a sîrbilor și albanezilor la o nouă ofensivă. Un general italian va prezida acest consiliu. Dela acest consiliu va atârna intervenția Italiei în război. În Albania se află acum 20.000 prizonieri austro-ungari transportați din Serbia.

Un aeroplan austriac a bombardat iar orașul Scutari.

Comunicatele dela 22 Dec. anunță următoarele de pe frontul muntegrecan:

La Ipek au fost iarăși capturate 69 tunuri, îngropate de sîrbi. Numărul acesta de sigur că va crește încă.

Höfer, mareșal locot.

Comunicatul german anunță că pe frontul balcanic nu s'a produs nici o schimbare.

De pe frontul rusesc se anunță numai lupte de artilerie pe unele locuri. — La

nord-est de Cernăuți — rușii au încercat în cursul serei de Marți un atac aproape de malul de nord al Prutului. Când rușii s'au apropiat de pozițiile noastre — au fost primit de un foc puternic de artilerie și mitralieze și au trebuit să se retragă în pripă.

— Se știe că generalul francez Pau a plecat cu o misiune militară la Petersburg. E probabil să rămâie acolo până la sfârșitul războiului, ca organ de legătură între comanda anglo-franceză și cea rusă. El va servi și ca sfătuitor al Rusiei în politica balcanică și va pregăti și marea ofensivă rusă pe frontul de nord-vest.

LUPTELE DIN APUS

— Francezii cuceresc pozițiuni germane la Vosgi. — Socialiștii francezi despre problema păcii. — Incapacitatea mareșalului French. — Din parlamentul englez. — „Avem nevoie de lucrători!” — strigă ministrul englez al munițiilor. —

De pe frontul francez, comunicatul german de la 22 Decembrie anunță următoarele:

După amiază, francezii au atacat pozițiile noastre din Vosgi, la Hartmannsweilerkopf și la Hirzstein, la nord de Wattweiler, aruncând în foc mari forțe. Ei au reușit să ia culmea acestui munte, despre care rapoartele oficiale franceze au anunțat încă la finele lui Aprilie că e în posesiunea francezilor. De asemenea au mai luat un tranșeu pe Hilsenfirst. O parte din pozițiile pierdute pe Hartmannsweilerkopf le-am recucerit azi dimineată. Un atac la Metzerele s'a prăbușit în fața pozițiilor noastre. Pe celelalte părți ale frontului fiind vremea cețoasă și cu viscol — luptele au fost neînsemnate.

Șeful Statului major.

— După ziarul lui Herve »Guerre Sociale« conferința ce s'a ținut ieri la Paris de către Federația socialistă dela Sena — a dat loc la debateri furtunoase în jurul pregătirii congresului național socialist francez care va avea loc după opt zile la Paris. S'a discutat și asupra păcii viitoare și asupra relațiilor cu diferitele secțiuni ale internaționalei socialiste.

Deputatul Longuet s'a exprimat pentru o pace care să nu se încheie prea de vreme, dar nici prea târziu. Cei mai mulți din participanții la conferință s'au pronunțat pentru propunerea deputatului Renaudel, până la înfrângerea imperialismului german. Relațiile cu socialiștii germani să fie reluate de francezi, numai când minoritatea socialistă se va despărți cu totul de majoritatea socialistă a lui Scheideman. O condițiune a păcii să fie și restituirea Alsaciei și Lorena către Franța. Aceasta propunere a lui Renaudel a obținut 6000 voturi, a lui Longuet a dobândit numai 3800 v.

— Publicațiile engleze »Nation« și »New Statesman«, declară fără înconjur, că mareșalul French a fost suspendat de a comanda supremă peste trupele din Flandra și Franța, fiindcă s'a arătat inca-

pabil. El a exagerat puterea trupelor sale și a micșorat puterea dușmanului.

— În Camera comunelor, prim ministrul englez Asquith a cerut Camerei să încuviințeze guvernul ca să mărească armata engleză cu un milion oameni. Dînsul a declarat că la consiliul de război ținut acum în urmă la Paris, Ententa a luat hotăriri importante, se va stabili o conlucrare mai strînsă între puterile Ententei ceea ce va duce la o realizare mai repede a planurilor lor. Ententa e decisă să câștige războiul. De pace separată nimeni nu vrea să știe. La retragerea trupelor dela Dardanele — au rămas la Suvle Bei numai 6 tunuri și puține provizii — restul a fost distrus de trupe la retragerea lor.

Ministrul munițiilor, Lloyd a declarat: Avem nevoie de lucrători pentru fabricile noi. Admirabilele mașini pentru fabricarea mitraliezelor rămân nefolosite din cauza lipsei de brațe de muncă. Avem nevoie pentru noile fabrici 18.000 lucrători de profesie și 200 mii până la 300 mii lucrători fără vreo meserie specială. De aceștia atărnă succesul nostru în război. Cu toate încordările noastre, încă n'am ajuns producția Germaniei și Franței, și chiar francezii afirmă că producția lor de munițiuni nu e suficientă. Am făcut totul ca să obținem scutirea dela serviciul militar al lucrătorilor de profesie — dar ne-am lovit de cea mai mare împotrivire. Acum se pune întrebarea, dacă putem termina biruitor războiul într'un an de zile — sau să-l prelungim ani de a rîndul. Totul facem prea târziu. Cînd am venit târziu. Aci am luat o hotărîre prea târziu, am început o acțiune prea târziu, venim cu pregătirile noastre prea târziu. Totul prea târziu. Dacă nu ne vom grăbi — toata cauza noastră va fi blestemată.

Cheltuelile de război ale Franței

Ministrul de finanțe francez d. Ribot a stabilit ieri înaintea Camerei bilanțul Franței. Se va cheltui un miliard 100 milioane pe lună în primul trimestru din anul 1916.

Imprumutul din urmă a dat sumele necesare. El ar fi dat și mai mult dacă s'ar fi uzat de facultatea ce se dase Băncii Franței de a pune la dispoziția subscriitorilor sume de bani cu o dobândă mai mică decât aceia a împrumutului. S'ar fi obținut atunci mai multe miliarde, dar desigur că speculația ar fi intervenit.

Așa s'au obținut numai subscrieri reale și sincere.

Toate creditele militare au fost pe urmă votate cu 504 voturi contra 1.

Aplicarea impositului pe venit a fost amănată până la Decembrie cu 307 voturi contra 154.

Numai 1 C. 50 fil.

este abonamentul la foaia noastră zilnică, împreună cu suplimentele — »Cucu« și »Foaia Ilustrată« — pe timp de o lună.

pentru soldații răniți și bolnavi din spitale.

RĂZBOIUL CU ITALIA

— Neînsemnate lupte și atacuri pe front. — Acțiunea Italiei în Albania. — Marea de spioni în Italia. — Presa italiană contra politicii de jaf a Angliei.

Raportul lui Höfer dela 22 Dec. anunță următoarele de pe frontul italian:

Activitatea artileriei italiene continuă contra frontului de sud din Tirol. Și pe celelalte fronturi au loc lupte izolate de artilerie.

Atacul unei companii italiene la Dolje, la capul de pod Tolmino s'a prăbușit în focul nostru.

Höfer, mareșal locot.

— Ziarele italiene din Milano se ocupă de câteva zile numai cu apărarea portului albanez Valona de către Italia — și îndeamnă să nu se exagereze problema albaneză.

— În Italia a sosit ministrul de comerț al Serbiei și alți refugiați sîrbi.

— Președintele societății de navigație »Sicilia« comandorul Michele Lauria din Palermo, a fost arestat sub băntuiala de spionaj în interesul Austro-Ungariei.

— Presa italiană, ca Tribuna, Secolo și Avanti se plîng de slabul sprijin ce-l acordă Anglia Italiei în acest război. — Din contra Anglia scumpește totul și face politică de jaf față de Italia. Așa taxele de transport pe vapoarele engleze au fost urcate incincit. Prețul cărbunelui s'a urcat dela 35 la 150 franci pe tonă. Prin această scumpire colosală — Italia plătește Angliei un tribut anual de 300 milioane.

Știrile zilei

De ce?

Bătută e Ententa,

O știe și ea, bre

Și tot nu cere pace

Și spuneți-mi, de ce?...

Nu știți? atunci vă spui eu

Discuții nu încap:

Fiindcă ai ei, miniștrii

Bătuți sunt și la cap.

Satyros

Ministrul de finanțe austriac la Budapesta

Cavalerul v. Leth, noul ministru de finanțe austriac a fost Mercuri la Budapesta, unde a conferat cu prim ministrul ungar, contele Tisza, și cu ministrul de finanțe, Teleszky. În ziua următoare s'a întors la Viena.

Monede de fier de 10 și 20 fileri

vor fi puse în circulație în Austro-Ungaria între 10 și 20 Ianuarie 1916 pentru a se pune astfel capăt crizei monedei mărunte.

Chemarea glotașilor de 43—50 ani

La Viena s'a publicat ieri ordinul prin care sunt chemați la serviciul militar glotașii austriaci de 43—50 ani.

In Ungaria aceiaș categorie de glotași vor fi chemați mai târziu sub drapel.

Un omagiu adus dlui N. Filipescu

Cu prilejul sf. Nicolae s'a oferit dlui N. Filipescu, un album cu 9000 semnături de cetățeni și ardeleni cari felicită în cuvinte calde pe energicul politician.

Apare în Ardeal o nouă revista română

Din Arad vine știrea, că la Anul nou românesc, va apare o revistă literară și ilustrată română sub conducerea celor mai de seamă scriitori români rămași în Ardeal. Revista se va numi »Pagini literare« și e menită să umple golul lăsat de dispariția revistelor »Luceafărul« din Sibiu și »Cosânzeana« din Orăștie, ai căror directori — s'au refugiat în România.

Necrolog

Primum următorul anunț mortuar:

Cu inima înfrântă de durere, aducem la cunoștință rudeniilor, prietenilor și cunoscuților, că preabunul și neuitatul nostru soț, tată, frate și bunic Spiridon Mardan, paroh gr.-or. în Sâmbăta-sup. apus, după lungi și grele suferințe, fiind împărtășit cu sf. Taine și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului, Sâmbăta în 18 Dec. n. a. c. în etate de 59 ani. Inmormântarea defunctului a avut loc în 20 Dec. a. c. la 11 ore, a. m. în cimitirul intern parohial din loc.

Fie-i țărina ușoară și memoria binecuvântată!

Fioroasa crimă din Focșani (România)

Soldatul Gheorghe Alecu, din regim. 10 Putna, compania treia, încercând să violeze pe fata Maria, fiica gazdei lui Leana Gheorghe, depe strada Săgeți din Focșani, și fata opunându-se și strigând ajutor a ucis-o cu lovituri de baionetă.

Apoi năpustindu-se asupra gazdei, o omorî și pe dânsa și pe urmă dispăru.

A murit cuceritorul Liegului

Din Hanovra vine știrea că generalul german von Emich a trecut ieri lin la somnul de veci. Generalul von Emich a fost sărbătorit în Germania ca eroul dela Liege. El a condus primele mari operațiuni militare în Belgia. La cinci August 1914 a pătruns armata generalului Emich în Belgia. La 7 August dimineată după un asalt viguros — cetatea belgiană a fost cucerită de germani.

Impăratul Wilhelm bolnav

Suveranul Germaniei suferind de o inflamație, trebuie să rămâie câteva zile în casă. În consecință a amânat proiectata călătorie la frontul apusan.

Editor și redactorul responsabil: D. Erențiu
Tipografia »Poporul Român«, VII., Ilka-utca 36.

Dela Administrația ziarului
„Foia Poporului Român“
BUDAPESTA, VII., Ilka-utca 36
se pot cumpăra următoarele cărți:

Rugăciuni pentru soldați
cu binecuvântarea Pr. SS. LL. episcopii Dr. E. Cristea (pentru gr. orientali) și Dr. Valer Erențiu (pentru greco-catolici).

Prețul: 11 exemplar cu porto postal 10 fileri;
50 exemplare cu porto postal 3 cor. 20 fileri;
100 exemplare cu porto postal 5 cor. 30 fileri.

Epistolia Domnului
(carte legată) cu porto postal 45 fileri.
Visul Maicii Domnului
(carte legată) cu porto postal 45 fileri.

Cumpărați**Calendarul Poporului Român pe anul 1916**

care atât ca înfățișare, execuție și cuprins întrece toate calendarele apărute până acum în editura noastră și'n alte edituri. Trăind în epoca războiului, este lucru de sine înțeles, că acest calendar pe 1916 să fie oglinda acestei epoci, acestei vremi de frământare, de zbu-cium, de eroism și jertfe. De aceea cititorii calendarului »Poporul Român« vor găsi în el tot ce e în legătură cu războiul, fie descrierea luptelor pe toate fronturile, fie icoane, povești și scrisori de pe câmpul de război, fie lămuriri și îndrumări pentru soldații noștri, pentru familiile soldaților în ce privește ajutoarele din partea statului, din partea Crucii roșie, orientări asupra soartei prizonierilor, etc., etc.

Cuprinsul:

1. Partea calendaristică.
 2. Bilanțul unui an de război.
 3. Marele praznic al vitejiei românești.
 - a) Contribuția românilor în marele război european.
 - b) Cum s'au distins românii din Ardeal și Banat în luptele din Galiția, Polonia, Italia, Serbie
 - c) Eroismul românilor relevat de comunicatul lui Höfer și corespondenții de război.
 - d) Scrisori înduioșătoare dela soldații noștri din frontul galițian, polon și italian.
 4. Toate aceste articole sunt însoțite de ilustrații originale, nepublicate încă, ca:
 - a) Slujba dumnezeiască oficiat de un preot român pe câmpul rusesc.
 - b) Un grup de eroi români de pe frontul rusesc.
 - c) Vitejii noștri pe frontul italian.
 - d) Moștenitorul de tron și sergentul român Puiu.
 - e) Eroii noștri: + Emil Taus; subofiterul Pavel Ursu;
 - f) O patrulă de români bănățeni din reg. 43 pe frontul italian, (doue ilustrații).
 - g) O puicuță dela graniță.
- Alte articole importante:
5. România în caz de război.
 6. Popoarele în luptă.
 - a) Ceva despre polonezi. b) Ceva despre sârbi.
 7. Visul unui rezervist român.
 8. Luptă pentru predominarea în Europa.

10. Naivitatea unui soldat român: Să-i căutăm nevasta.

Partea practică a calendarului.

Mai mult ca în anii trecuți »Calendarul Poporului Român« a pus de data asta o grijă mai mare pentru alcătuirea părții practice a Calendarului.

Ținând seamă de numeroasele cereri, întrebări și sfaturi ce ni s'au cerut dela soldați de pe câmpul de luptă, răniți și așezați prin spitale, apoi dela cei rămași acasă, am publicat Calendarul spicuri din ordinațiunile ministeriale: 1. Ajutorul de stat pe seama familiilor celor invalidi și familiilor lor. 2. Despre ajutorul dat de stat celor invalidi și familiilor lor. 3. Provederea din partea statului al familiilor rămase în urma soldaților căzuți, morți, ori dispăruți.

În acești articolași publicăm părțile mai esențiale din ordinațiuni, arătând cine are drept la ajutor și cât ajutor se dă la cei rămași acasă. Arătăm apoi unde pot să facă recurs cei cari se cred neîndreptățiți.

Din ordinațiunile așteptate la »Ajutorul de stat pe seama invalidilor« și »Provederea familiilor celor rămași în urma soldaților căzuți, morți și dispăruți«, arătăm cu deamănuntul cari dintre invalizi și cari dintre membrii familiilor au drept la ajutoare.

Din cetirea acestor ordinațiuni ministeriale, fiecare interesat poate să-și câștige cunoștințe, pentru că în cazuri când se cred neîndreptățiți, să poată face apel la locurile competente.

Cunoscând interesul mare al publicului românesc asupra sorții celor plecați pe câmpul de luptă, am publicat în »Calendarul Poporului Român« și informații amănunțite despre felul

„Cum trebuie să ne adresăm la Biroul de informație al Crucii Roșie“

din Budapesta, pentru a afla despre soarta celor mai aproape de noi.

Tot asemenea am dat sfaturi cum sa se adreseze publicul la »Biroul pentru ocrotirea prizonierilor«, arătând și felul cum îl să poată trimite bani.

Publicarea unui »Călăuz în Budapesta« întregeste partea practică a »Calendarului Poporului Român«. În acest »Călăuz« se arată:

1. Unde sunt ministerele din Budapesta și în care zi se dau audiențe?
2. Locurile clădirilor publice de interes pentru cei din provincă.
3. Clinicile și spitalele din Budapesta arătând ziua și ora când profesorii și medicii ordonează.
4. Consulatul român, Parochia gr. or. rom., comitetul parohial și Societ. »Petru Maior«.

Prețul »Calendarului Poporului Român«: un esemplar 40 fileri, plus porto postal 10 fileri.

Pentru comercianți și vânzători:

30 esemplare: 9 coroane 82 fileri.

20 esemplare 7 cor. 22 fileri.

15 esemplare 5 cor. 92 fileri.

În prețurile aceste se cuprinde și cheltuiala poștei. Deodată cu facerea comandării să se trimită și prețul calendarelor.